

en væsentlig Bægt netop herpaa; men hertil kommer ogsaa, at de finantstille Forhold i Almindelighed dengang vare af en langt mindre sikker og for Landet beroligende Natur, end de ere nu. Jeg frygter aldeles ikke for, at det skal vise sig denengang, saaledes som det viste sig i 1847 og de næst paafølgende Aar, at man meget vel kan i Anledning af anerkendte overordentlige Omstændigheder bevilge et overordentligt Lønningstillæg, uden at det i mindste Maade drager til Følge. Men, viser det sig nu, at den ærede Rigsdagsmand har Ret — og jeg for mit Vedkommende er noget tilbøjelig til at give ham Ret i den Deel af hans Foredrag —, at den nærværende Tid ikke indeholder blot en forbigaaende Fordyrelse; men at den vil blive, om end i mindre Maalestok, vedvarende, saa er der ingen Ulykke skeet, ved at man foreløbigt for et Aar har afbødte de Krav, som Tidens Fordringer have gjort nødvendige. Man kan saa til næste Aar undersøge, hvilke Dele af de for det forrige Aar bevilgede overordentlige Lønningstillæg man vil lade gaae over til ordentlige. Skulde man under nærværende Omstændigheder fastsætte et saadant maanedligt Tillæg, som den ærede Rigsdagsmand har bragt i Forslag indtil videre, saa holder jeg mig aldeles forvisset om, at man vil komme til at fastsætte det højere, end man behøver, fordi man ikke kan undgaae at lade sig paavirke af de viesblikkelige Omstændigheder. Jeg seer meget hellere, at man nu bevilger et større Tillæg eengang for alle, og senere under mindre velsblikkeligt trykkende Forhold end de nærværende skridter til en saadan Forbedring af visse underordnede Classers Kaar, som af den ærede Rigsdagsmand er antydet; en saadan Forbedring vilde da neppe kunne strække sig saavidt, som Tilfældet er med det Forslag, der nu foreligger her.

Den ærede Rigsdagsmand har dernæst opstillet en Beregning, hvoraf han har villet slutte, at Regjeringens Forslag var for høit. Den ærede Rigsdagsmands Beregning er aldeles rigtig og til samme Tid aldeles urigtig. Den ærede Rigsdagsmand har Ret, naar han siger, at man af forskellige Grunde maa slutte, at man til en Mand's Fornødenheder i Almin-

delighed kan regne 3 Tønder Korn, men den ærede Rigsdagsmand maa vel erindre, at Staten jo dog ikke kan gaae ud fra den Forudsætning med Hensyn til den hele Klasse af Bestillingsmænd, at de kun have sig selv at føde; det er ikke Tilfældet i noget Land, og heller ikke i vort, og desuden troer jeg, at, affeet fra den offentlige Moral, vilde Communerne navnlig være meget daarligt tjente med, at Staten nødsagede en heel Deel af de Bestillingsmænd, hvormed man her har at gjøre, til at leve i ugift Stand. Det gaaer altsaa ikke an, blot at tage Hensyn til de ugifte Mænd. Den ærede Rigsdagsmand kom ved sin Beregning til det Resultat, at Fordyrelsen idetmindste maatte kunne ansættes til 35 à 36 Rbd. for en Mand aarlig, og dernæst lagde han til, ved et, som det forekommer mig, større Spring end nødvendigt, Saameget, at det kunde blive 6 Rbd. maanedlig eller omtrent 70 Rbd. om Aaret. Jeg troer ikke, at dette Spring kan retfærdiggjøres paa anden Maade, end naar man, istedetfor at følge hans Beregning for hvert enkelt Familienlem, beregner hvad gjennemsnitlig Mand og Kone med deres Børn koste tilsammen, nemlig Manden 70 Rbd. og Konen 70 Rbd. mere i et Aar som dette end i et sædvanligt Aar; saa bliver det jo circa 140 Rbd. for en Familie af almindelig Størrelse; men nu træffer det sig saaledes, at det højeste Tillæg, som efter Regjeringens Forslag kan blive udbetalt til Noget, vil omtrent være 145 Rbd. Den, som har 650 Rbd., vil, naar jeg affeer fra det runde Tal, være den, som vil kunne faae det højeste Tillæg, nemlig omtrent 145 Rbd., men den langt overveieende Deel vil ikke faae Mere end mellem 70 og 100 Rbd., og Mange ikke engang fuldt 75 Rbd. som overordentligt Lønningstillæg baade for Mand og Kone og for et vist Antal Børn. Gjennemsnitsviis antages Børnenes Antal jo ikke at være mere end 3, men, at det imidlertid netop i de Classer, hvormed man her har at gjøre, er langt større, er noksom bekjendt. Jeg anfører ikke disse Talstørrelser, fordi jeg troer, at de i og for sig indeholde noget Beviis, jeg troer, at det ikke gaaer an at lægge de almindelige statistiske Erfaringer til Grund for